

Salaspils novada bibliotēkas un tās struktūrvienību darba pārskats par 2016.gadu

1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēku raksturojums

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes ziņām uz 01.07.2016. Salaspils novada iedzīvotāju skaits ir 23393, no kuriem aptuveni 46,4% norādījuši, ka ir latvieši. Salaspils novadā atrodas 2 vidusskolas, 6 pirmsskolas izglītības iestādes un 2 skolas, kas realizē profesionālās ievirzes izglītības programmas. Bibliotēkāros pakalpojumus novadā nodrošina Salaspils novada pašvaldības iestāde **Salaspils novada bibliotēka** (turpmāk tekstā - **Bibliotēka**) un tās struktūrvienības: **Dienvidu filiālbibliotēka** - atrodas Salaspils mikrorajonā, ko vēsturiski sauc par Zinātņu Akadēmijas ciematu un **Saulkalnes filiālbibliotēka** Saulkalnes ciematā, kur Saulkalnes iedzīvotājiem ir pieejami arī Salaspils novada domes Apmeklētāju apkalpošanas centra filiāles pakalpojumi.

No 2005.gada 1.marta **Bibliotēka** veic Reģiona Galvenās bibliotēkas funkcijas un darbojas kā koordinācijas un metodiskais centrs 39 pašvaldību bibliotēkām (atkārtoti akreditēta 2013.gadā, LR KM Bibliotēkas akreditācijas apliecība Nr.256A, 10.05.2013.). Reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu un to finansēšanu attiecīgajā novadā nodrošina līgumattiecības starp Salaspils novada pašvaldību un 16 Pierīgas novadu pašvaldībām.

Pārskata periodam **izvirzītie un veiktie prioritārie uzdevumi** iestādes darbības mērķa realizēšanai:

1. Bibliotēkas 70 gadu jubilejas pasākums - 25.05.2016. noorganizēts kvalitatīvs sarīkojums, kurš guvis labu vērtējumu no dažāda līmeņa iestāžu pieaicinātajiem viesiem.

2. Papildināt un piemērot Universālās decimālās klasifikācijas (UDK) tabulas un krājuma plauktu indeksus publiskās bibliotēkas vajadzībām - regulāri tiek veikta plauktu indeksu papildināšana un atbilstības pārbaude ar UDK tabulām.

3. Sagatavot akreditācijai Pierīgas pašvaldību 20 bibliotēkas - Ir veikta bibliotēku vizitācija, pārbaudīti dokumenti un darba procesu atbilstība profesionālajām prasībām. Akreditētas 9 novadu 22 bibliotēkas.

4. Izvērtēt un pilnveidot bibliotēkas mājaslapas struktūru, saturu un funkcionalitāti- veikta līdzīgu bibliotēku mājaslapu izpēte, noteikti katras struktūrvienības uzdevumi un atbildība, procesā ir saturiskais definējums.

5. Aprakstīt un ievadīt BIS Alise skenētos Salaspils Vēstis materiālus - ir turpināta laikrakstu skanēšana līdz 2009.gadam - periodam, kad Salaspils Vēstis sāka atspoguļot Salaspils mājaslapā.

Izmaiņas Bibliotēkas darbībā, juridiskajā statusā vai struktūrā pārskata periodā nav.

2. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

2016. gadā nav veikta ne ēku, ne arī telpu rekonstrukcija vai remonts, jo:

- Bibliotēka no 2011.gada 2.septembra atrodas renovētās bibliotēkas vajadzībām piemērotās telpās;
- Dienvidu filiālbibliotēkā 2007.gadā veikts kapitālais remonts;
- Saulkalnes filiālbibliotēka 2012. gada novembrī pārvietota uz jaunām izremontētām telpām dzīvojamās mājas 1. stāvā un, sadarbībā ar Salaspils novada pašvaldību, pilda arī Salaspils novada domes Apmeklētāju apkalpošanas centra (AAC) funkcijas Saulkalnē.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	17	23	Darbiniekiem-teicams, lietotājiem-apmierinošs	
Multifunkcionālās iekārtas	1	4	apmierinošs	
Printeri	5	-	labs	
Kopēšanas iekārtas	-	-		
Skeneri	2	-		
Citas iekārtas		1	Grāmatu nodošanas iekārta	
<u>Dienvidu filiālbibliotēkā:</u>				
datori	1	3	teicams	
multifunkcionālās iekārtas	1	1	labs	
<u>Saulkalnes filiālbibliotēkā:</u>				
datori	1	2	teicams	
multifunkcionālās iekārtas	1	1	labs	

Datortehnikas maiņa notiek plānveidīgi par prioritāti izvirzot darbiniekus un filiālbibliotēkas, līdz ar to pēdējo 5 gadu laikā ir nomainīti visi darbinieku un filiālbibliotēku datori. Plānots pakāpeniski nomainīt visus 3td datorus arī Salaspils novada bibliotēkā.

3. Personāls

Salaspils novada bibliotēkā (bez filiālbibliotēkām) strādā 21 darbinieks:

- direktore – soc.zin.mag.
- 13 pilnas slodzes bibliotekārie darbinieki, no tiem:
 - o 11 ar bibliotekāro izglītību (5 – ar maģistra un 3 - ar bakalaura grādu,
1- ar 1.līmeņa prof.augst. un 2 ar prof.vid.izglītību)
 - o 2 ar bakalaura grādu citā jomā
- 7 tehniskie darbinieki: 4 pilnas un 3 nepilnas slodzes

Dienvidu filiālbibliotēkā strādā viena darbiniece ar augstāko bibliotekāro izglītību.

Saulkalnes filiālbibliotēkas vadītājam ir bakalaura grāds bibliotēku jomā.

2016. gadā Bibliotēkas 70 gadu jubilejas reizē 3 darbiniekiem pasniegti LR KM Atzinības raksti par ilggadīgu ieguldījumu bibliotēkas attīstībā un 2 darbiniekiem piešķirti Pateicības raksti.

Bibliotēkas personāls regulāri un plānveidīgi pilnveido savas profesionālās iemaņas, kompetences un prasmes. Budžetā finansējumu profesionālai pilnveidei plāno saskaņā ar darbinieku pieteikumiem un profesionālo institūciju piedāvājumiem.

Personāla saliedētībai Salaspils novada bibliotēka visiem darbiniekiem katru gadu organizē pieredzes apmaiņas braucienus vai izglītojošu ekskursiju un ārpus darba pasākumus, piemēram, velobraucienus.

4. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

2016. gadā Bibliotēka piedāvāja daudzveidīgus informācijas resursus un ar tiem saistītos pakalpojumus. Būtībā tie palikuši nemainīgi salīdzinoši ar iepriekšējiem gadiem, tomēr vairāk domāts par resursu ilgtspēju un pakalpojumu kvalitāti, atvērtību un elastību - uz indivīdu orientētu pieeju. Atsevišķos gadījumos, lasītāja ilgstošas slimības gadījumā, pakalpojums nodrošināts arī mājās.

Tabula "Bibliotēkas un tās struktūrvienību 2016.gada pamatrādītāji"

	Bibliotēka ar bērnu un jauniešu apkalpošanas nodaļu	Dienvidu filiāl - bibliotēka	Saulkalnes filiāl - bibliotēka	Kopā
Lasītāju skaits	3037	395	326	3758
t.sk. bērni un jaunieši līdz 18 g.	1239	131	100	1470
Apmeklējumi - fiziskie	31936	3944	2786	38666
t.sk. bērni un jaunieši līdz 18 g.	11094	1085	1015	13194
Apmeklējumi - virtuālie	21079	35	35	21149
Izsniegums	54629	5890	5195	65714
t.sk. bērni un jaunieši līdz 18 g.	13405	937	1083	15425
Sniegtas uziņas un konsultācijas	3534 (t.sk. 96 (elektroniskās))	88	149	3771
Iepirkts grāmatu eks. par pašvaldības budžeta līdz.	1115	179	240	1534
Periodika (nosaukumu sk.)	116 (t.sk. 5 elektroniskās versijas)	16	19	151
Tematiski pasākumi	36	5	15	56
Izstādes	56 (t.sk. 2 ceļojošās no LNB)	20	20	96
Iedzīvotāju skaits novadā				23393
Lietotāji % no iedz. skaita				16

Kopumā Salaspils novadā lasītāju skaita izmaiņas 2016.gadā salīdzinot ar 2015.gadu (3821) ir nebūtiskas – par aptuveni 1,5% mazāk. Apmeklējums samazinājies par 7%, viens no ietekmējošiem faktoriem – interneta lietotāju samazināšanās, tas varētu būt izskaidrojams ar tehnoloģiju attīstību, pieejamību un interneta izmantošana viedtālrunos ārpus bibliotēkas telpām.

Tabula "Salaspils novada bibliotēkas pamatrādītāji"

	2014	2015	2016	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	3023	3093	3037	+2,3% ; -1,8%
<i>t. sk. bērni</i>	1214	1301	1239	+6 %; -5%
Fiziskais apmeklējums	20594	34858	31936	+41%; -8%
<i>t. sk. bērni</i>	11190	13710	11094	+18%; -19%
Virtuālais apmeklējums	24706	31217	21079*	+26%; -32%
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	-	-	-	-
Izsniegums kopā	57089	59725	54629	+4,6%; -9%
<i>t. sk. grāmatas</i>	41759	43193	38059	+3%; -13%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	12823	12407	13652	-3%; +10%
<i>t. sk. bērniem</i>	13968	17633	13405	+20%; -30%
**Kopējais lietotāju skaits (ieskaitot filiālbibliotēkas)	3762	3821	3758	+1,5%; -1,6%
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	16%	16%	16%	
Iedzīvotāju skaits	23105	23340	23393 (01.07.2016.)	+1%; +0.2%

Tabula „Dienvidu filiālbibliotēkas pamatrādītāji”

	2014	2015	2016	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	434	414	395	-4,6%; -4,5%
<i>t. sk. bērni</i>	142	277	131	+95%; -53%
Fiziskais apmeklējums	4321	3874	3944	-10%; -1,8%
<i>t. sk. bērni</i>	1489	1187	1085	-20%; -8,5%
Virtuālais apmeklējums	99	576	35*	+482%; -94%
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)			31	
Izsniegums kopā	5636	5796	5890	+3%; +2%
<i>t. sk. grāmatas</i>	3955	3950	4076	-0,1%; 3%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	1663	1797	1804	+8%; 0,4%
<i>t. sk. bērniem</i>	852	923	937	+8%; +1,5%

Tabula „Saulkalnes filiālbibliotēkas pamatrādītāji”

	2014	2015	2016	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	305	314	326	+2,9 %, +3,82 %
<i>t.sk. bērni</i>	102	98	100	-3,9 %, +2 %
Fiziskais apmeklējums	2765	2851	2786	+3,1 %, -2,3 %
<i>t.sk. bērni</i>	1237	1011	1015	-18,3 %, +0,4 %
Virtuālais apmeklējums			35*	
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)				
Izsniegums kopā	4304	5279	5195	+22,7 %, -1,6 %
<i>t. sk. grāmatas</i>	3248	4241	4014	+30,6 %, -5,4 %
<i>t.sk. periodiskie izdevumi</i>	1042	1014	1098	-2,9 %, +8,3 %
<i>t.sk. bērniem</i>	939	985	1083	+4,9 %, +9,9 %

*2016. gadā virtuālā apmeklējuma uzskaitē netiek iekļauti kopkataloga dati (WebPAC apmeklējums), līdz ar to salīdzinājums ar iepriekšējiem gadiem nav korekts.

Vērtējot 3 gadu griezumā, bibliotekārā darba rādītāji ir mainīgs lielums: salīdzinot ar 2014.gadu vairākums rādītāju ir ar „+” zīmi, savukārt, salīdzinot ar 2015.gadu, lai arī nedaudz, tomēr praktiski visi rādītāji ir samazinājušies (izņemot periodikas izsniegumu). Viens no grāmatu izsnieguma samazināšanās faktoriem varētu būt tas, ka lietotāji arvien vairāk izmanto iespēju elektroniski pagarināt grāmatu lietošanas termiņu, līdz ar to, iespējams, ar 1 izsniegumu lasa vairāki ģimenes locekļi. Avīžu un žurnālu **izsniegums lasītavā ir pieaudzis**, kas pamatojams ar preses dārdzību. Ir izveidojusies samērā stabila preses lasītāju auditorija, tā saucamie *sestdienu lasītāji*, kas jaunāko regulāri lasa lasītavā.

Nedaudz pieaudzis vieslietotāju skaits: atbraucēji- aizbraucēji, no kuriem liela daļa ir vienreizējie.

Pārskata periodā samērā nemainīgs bijis lietotāju sastāvs. Lasītavas pamatkategorijas - studējošie jaunieši un seniori. Darbā ar studējošiem jauniešiem sekmīgi realizēta individuālā pieeja. Daudzi no viņiem apguvuši un labprāt izmanto lasītavā pieejamās pilntekstu datubāzes, autorizācijas iespējas no mājām, tematiski sistematizētos preses klīpus.

Joprojām lasītavas lietotāju vidū liels procents lietotāju ir brīvā laika pavadītāji internetā. Bezdarbnieki motivēti mācīties, uzrakstīt CV, apgūt IT prasmes, valodu, saskarsmi. Darbinieces rakstījušas iesniegumus, vēstules, tulkojušas, palīdzējušas veikt maksājumus, aizpildījušas veidlapas, drukājušas aviobiļetes un sniegušas visdaudzveidīgāko palīdzību e-vidē.

Bibliotēkā ir pieejama Salaspils novada pašvaldības informācija - likumdošanas akti, publiskie pārskati, novada attīstības stratēģija un programmas, informācija par pilsētu, novada domi, pašvaldības iestādēm, uzņēmumiem novadā, tūrismu, izglītības iespējām, kultūras un sporta norisēm.

Bibliotēkai ir lifts, **kas nodrošina pieejamību cilvēkiem ar kustību traucējumiem** un māmiņām ar bērnu ratiem. Cilvēkiem ar redzes traucējumiem ir pieejama palielināmā iekārta, tomēr pārskata periodā bibliotēkas pakalpojumus maz izmantojušas personas ar īpašām vajadzībām.

Pie Bibliotēkas ieejas novietotā Grāmatu nodošanas iekārta dod iespēju lasītājiem sev izdevīgā laikā nodot paņemtos dokumentus.

Galvenais **uzziņu un informācijas darba** uzdevums – profesionāli orientēties plašajā informācijas klāstā, nodrošināt bibliotēkas lietotājiem informācijas pieejamību un attīstīt viņu informācijprasmes. Tas virzīts arī uz lietotāju prasmi kritiski vērtēt dažādu portālu un mediju sniegto informāciju, izvēlēties autoritatīvus izdevumus zinātniskajiem darbiem, prasmi sastādīt izmantotās literatūras sarakstus u.c.

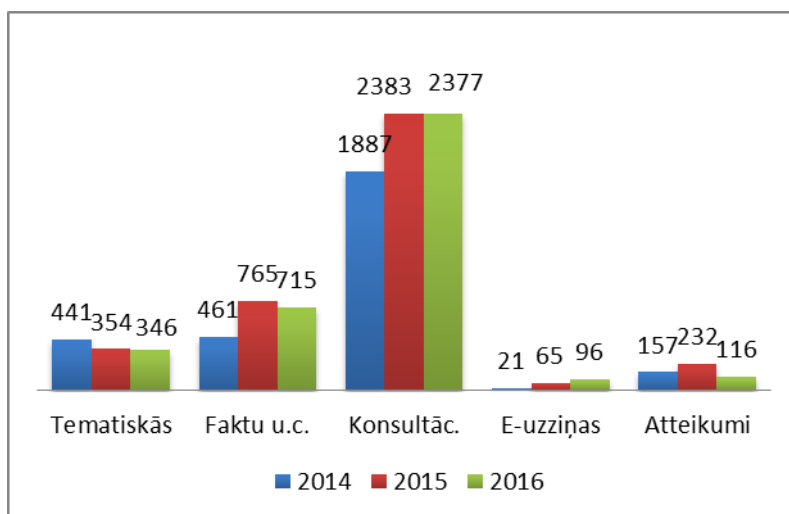
Uzziņu informācijas darbā plaši izmantoti pašu veidotie informācijas resursi. Lasītavā joprojām tiek veidota analītikas datubāze, iekļaujot tajā nozīmīgākos zinātniskos rakstus no krājumiem, monogrāfijām, preses u.c. Tematiski sistematizētās kopijas tiek izmantotas bieži, jo zinātņu nozarēs iznāk maz jaunu, vērtīgu izdevumu. Uzziņu darbā plaši izmantotas abonētās datubāzes - LURSOFT, LETONIKA, EBSCO, kā arī tiešsaistes resursi- LNB digitālā bibliotēka, datubāzes „Zudusī Latvija”, Periodika.lv un Lasāmkoks, portāls E-Latvija u.c.

Atbildes uz vairākiem tematiskajiem pieprasījumiem izvērtušās par apjomīgiem bibliogrāfiskiem sarakstiem, īpaši saistībā ar zinātniski pētnieciskajiem studiju darbiem. Paralēli tam arī pašu studējošo atziņa, ka „salīdzinoši ar augstskolas bibliotēku, te ir liela vēlme palīdzēt sameklēt.”

Pilnīgi bibliogrāfiskie saraksti izveidoti arī par jauno Salaspils zinātnieku devumu Latvijas zinātnei. Saistībā ar konkursu „Salaspils sakoptākais īpašums” tapusi hronoloģiski strukturēta preses klipu mape. Sīkāk skat. Novadpētniecības darbs.

Nozīmīgākie tematiskie pieprasījumi: „Doles salas appludināto māju dzimtu vēsture”, „Barikāžu dalībnieki no Salaspils novada”, „Salaspils Veselības centra vēsture un ārsts Osvalds Gasjuns”, „Baroka laikmeta pils Latvijā”, „Zinātniskie pētījumi par elpošanu”, „Par telemetrijas pakalpojumiem ūdensapgādes sistēmās”, „Par Rīgas HES pastāvēšanas riska faktoriem” u.c. Bērni

un jauniešu nodaļā pieprasītākās tēmas – par pasaules valstīm un tautām, par latviešu folkloru, mitoloģiju, par augu un dzīvnieku valsti, rakstniekiem, dzejniekiem un viņu darbiem.

Uzziņu un konsultāciju rādītāji ir tikai nedaudz mainīgi, joprojām aktīvi sniegtas konsultācijas gan Pierīgas reģiona bibliotēku darbiniekiem, gan lietotājiem. Atteikumi samazināti iegādājoties lietotāju pieprasītākos izdevumus vai saņemot tos SBA kārtā, kā arī sadarbojoties ar citām iestādēm jautājuma noskaidrošanai.

2016. gadā pārsvarā organizētas **individuālās apmācības un konsultācijas**.

Padziļinātas individuālās konsultācijas sniegtas vairāk kā 40 interesentiem par visdažādākajām tēmām - sākot no programmu instalēšanas līdz e-pastkastītes izveidei.

Ir novērots, ka nedaudz mazinājusies interese par datorprasmju apgūšanu, tomēr joprojām daudziem, īpaši senioriem, nozīmīga bijusi e-pasta, sociālo tīklu, Skype lietošanas, norēķinu un maksājumu veikšanas internetā apmācība. Pārskata gadā sniegts atbalsts visiem interesentiem, kas apgūst dažādu līmeņu izglītību.

Pēc Salaspils 2 vidusskolas pieprasījuma, noorganizētas 3 tematiskās nodarbības dabaszinātnēs par informācijpratību 10. klašu skolēniem ar mērķi - zinātniski-pētnieciskā darba veikšana. Nodarbībās apgūta informācijas meklēšana elektroniskajā katalogā, analītikas, novadpētniecības, EBSCO un citās datubāzēs un informācijas resursos.

Ar lielu aizrautību skolēni veica praktisko darbu, kur katrai grupai bija piemērots savs uzdevums. Kopā nodarbības apmeklēja 37 jaunieši.

Apmācības vada: K. Klempnere, I. Zariņa un I. Siliņa

Darbā ar jauniešiem nepieciešams pāriet uz „kvalitātes informācijpratību”.

Veicot Reģiona Galvenās bibliotēkas funkcijas, **apmācīti** 15 Pierīgas novadu publisko **bibliotēku darbinieki**. Joprojām aktuāla ir MARC 21 ierakstu veidošana elektroniskajā katalogā un novadpētniecības datubāzē, kā arī seriālizdevumu eksemplāru pievienošana elektroniskajā katalogā.

Liels konsultāciju skaits sniegts par „BIS Alise”, notikusi nemitīga kvalitātes uzturēšana, nosūtīti e-mācību materiāli, apraksta kļūdu labojumi. **Bibliotekāri konsultēti** arī par citiem bibliotekārā darba jautājumiem: darba plānošanu, uzskaiti un atskaitēm, akreditācijas dokumentu sagatavošanu, par darbinieku vērtēšanu, amatu aprakstiem, telpu funkcionālo plānojumu, summāro uzskaiti, inventarizācijas veikšanu utt.

Praktiskās mācības vada: J.Vdovičenko un L.Ozoliņa

E- prasmju nedēļa kā visā Latvijā, tā Salaspils novada bibliotēkā notikusi nu jau septīto gadu, sniedzot zināšanas un prasmes dažādām lietotāju grupām. No pieredzes iepriekšējā gadā patapināts labākais- nedēļas garumā jebkurš interesents bibliotēkas darba laikā varēja ierasties uz konsultāciju „Internets - īsi un vienkārši”.

Pēc lietotāju un darbinieku ierosinājuma noorganizētas praktiskas apmācības par e-parakstu: „Virtuālais e-paraksts - kas ir laika zīmogs un drošs e-paraksts, kur to saņemt un kā to lietot”, praktiskas nodarbības vidusskolēniem darbā ar bibliotēkā pieejamajiem e-resursiem: datubāzes, katalogi, WebPAC Mobilā versija. Pašiem jaunākajiem Saulkalnes filiālbibliotēkas apmeklētājiem noorganizēta nodarbība „Dzīve informācijas un digi pasaules vidē.” u.c. Sīkāk skat.: <http://www.biblioteka.salaspils.lv/salaspils-novada-bibliotekas-e-prasmju-nedelas-laika-no-7-lidz-11martam-aicina-interesentus-apmeklet>

Īpaši atsaucīgi bijuši bērni un jaunieši, tiem noorganizētas 7 nodarbības ar 142 bērnu dalību. Kopā e-prasmju nedēļā konsultēti un apmācīti vairāk kā 250 dažādu paaudžu interesenti.

Salaspils novada bibliotēka veido un ir atbildīga par attiecīgās administratīvās teritorijas **bibliotēku krājumu kopkatalogu**, kā arī **nodrošina datu atbilstību** nozares standartiem un normatīvajiem dokumentiem.

- Pierīgas novadu bibliotēku virtuālo kopkatalogu veido - **17 novadu 40 publiskās, 24 skolu bibliotēkas**. Virtuālais kopkatalogs nodrošina informācijas meklēšanu/izguvi no Pierīgas novadu bibliotēku elektroniskajiem katalogiem un novadpētniecības datubāzēm. No visām bibliotēkām tikai 2 nav Alise-i.
- **29 publiskās bibliotēkas un 12 skolu bibliotēkas** nodrošina lietotājiem **automatizētu** krājuma izsniegšanu un saņemšanu.

Pārskata periodā **nodrošināts sistēmas darbs BIS ALISE i-bibliotēkām** - datu apstrāde, kontrole u.c. bibliotekārie darba procesi:

- **veidoti ieraksti un pievienoti 125 eksemplāri 2 bibliotēkai** (Sējas novada Ainavu bibliotēka, Sidgundas bibliotēka), kurām nav BIS ALISE licence;
- **pievienotas BIS ALISE 2 skolu bibliotēkas** (Mārupes vidusskola un Jaunmārupes pamatskola) un **1 publiskā bibliotēka** (Sējas novada Pabažu bibliotēka);
- pēc pieprasījuma veidoti Periodikas fondi;
- **7 bibliotēkās** tika veikta **individuālā krājuma pārbaude** (inventarizācija), lai salīdzinātu krājumā esošos iespaiddarbus un citus dokumentus ar bibliotēkas uzskaites dokumentiem (Ropažu novada bibliotēka, Zaķumuižas bibliotēka, Ādažu bibliotēka, Saulkalnes filiālbibliotēka, Inčukalna novada bibliotēka, Salaspils 1.vidusskolas bibliotēka, Olaines bibliotēkas bērnu nodaļa);
- **2 skolu bibliotēkām** (Mālpils vidusskola, Inčukalna pamatskola) salīdzināti saraksti, labotas mācību grupas (Mācību gads, Izglītības iestāde, Klase) un kategorija;
- **veikti integritātes testi** (izsnieguma, lasītāju saraksta un datu integritātes), 24 bibliotēkām aizsūtīti saraksti ar nepieciešamajiem labojumiem.

Pierīgas publiskajās un skolu bibliotēkās **inventarizācijas process** notiek plānveidīgi. Bibliotēkām tiek piedāvāti portatīvie datori un svītrkodu lasītāji, Bibliotēkas Informācijas un resursu nodaļas darbinieki brauc uz bibliotēkām un ierāda darbu ar inventarizācijas programmu. Inventarizācijas rezultāti tiek apkopoti, sakārtoti autoru un darbu alfabētā, skolām, ņemot vērā arī mācību fondu un pamatfondu. Vēl arvien inventarizācijas procesā lielākās problēmas sagādā rezultātu salīdzināšana ar bibliotēkas SUG 3. daļu, grāmatvedības datiem un BIS ALISE krājuma stāvokli, kā arī Inventarizācijas akta formas aizpildīšana.

Regulāri tiek veikti BIS ALISE daudzveidīgie integritātes testi, kuros noteiktas kļūdas un organizēti nepieciešamie pasākumi to novēršanai.

Skolu bibliotēkas izrāda arvien lielāku interesi par sistēmu un pievienojās Pierīgas novadu bibliotēku kopkatalogam. Skolu bibliotēku *vājās vietas* – slikta aprakstu kvalitāte, atšķirīgas prasības krājuma uzskaitē, nesakārtoti krājumi.

Tabula „Reģiona kopkataloga dati”

	2015	2016	% salīdzinot ar iepr. gadu
Kopējais ierakstu skaits	79911	83647	+ 5%
Kopējais eks. skaits	441188	492861	+ 12%
Kopējais turpinājumresursu eks. skaits	44498	57207	+28%
Autoritatīvā datubāze (kopējais ierakstu skaits)	16475	17591	+7%
Lasītāju datubāze (kopējais lasītāju skaits)	29756	33056	+11%

Reģiona kopkataloga rādītāji katru gadu palielinās - pievienojas jaunas kopkataloga dalībnieces. Bibliotēkas, kuras ir beigušas grāmatu krājuma rekatalogizāciju, uzsāk periodisko izdevumu ievadīšanu sistēmā - turpinājumresursu eks. skaits pieaudzis par 28%. Autoritatīvā datubāzē - ierakstu skaits palielinājies par 7%, jo tā tiek regulāri papildināta un rediģēta, tādējādi nodrošinot ierakstu kvalitāti.

Digitalizācija – skat.8.sadaļu - Novadpētniecības darbs

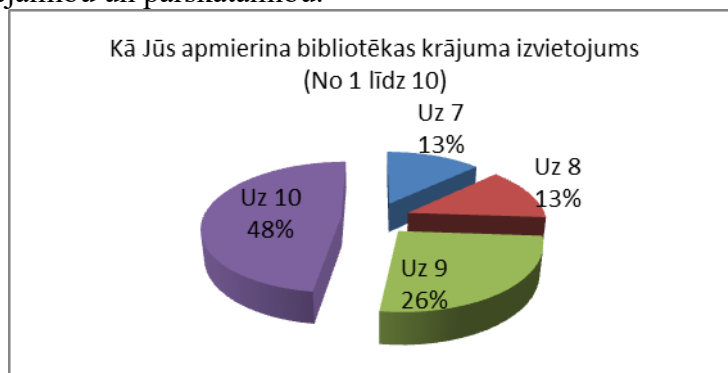
Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2014	2015	2016
Salaspils novada bibliotēka			
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits			30
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	11	21	85

Dienvidu filiālbibliotēka uz citām bibliotēkām SBA kārtā izsniegusi 14 grāmatas, savukārt Saulkalnes filiālbibliotēka izsniegusi 22 eks. un saņēmusi 9 dokumentus.

SBA pakalpojumu skaits pieaudzis līdz ar SBA moduļa pilnveidošanu Alisē, vairākums SBA notiek starp Pierīgas reģiona bibliotēkām.

Lai pārliecinātos, cik racionāls un ērts ir krājuma un informatīvo norāžu izvietojums Abonementā, tika **veikta bibliotēkas apmeklētāju aptauja**. Lasītājiem bija iespēja izteikt savas domas par fonda pieejamību un pārskatāmību.

Izvērtējot aptaujas rezultātus, var secināt, ka lasītāji kopumā ir apmierināti ar grāmatu krājuma izvietojumu, informatīvās norādes ir pamanāmas un pilda savas funkcijas.

5. Krājums

2015. gadā tika izstrādāta Salaspils novada bibliotēkas Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika laika periodam no 2015. līdz 2019. gadam, kurā ir noteikti Bibliotēkas krājuma veidošanas, attīstības un saglabāšanas kritēriji.

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas prioritātes Bibliotēkā ir lietotāju zināšanu attīstīšana, tādēļ 2016. gadā tika pievērsta lielāka uzmanība nozarēm:

- Filozofija
- Psiholoģija
- Vēsture

Tomēr kā jau katru gadu, lielāko jaunieguvumu daļu sastāda daiļliteratūra latviešu un krievu valodā gan bērniem, gan pieaugušajiem. Joprojām nepietiekošā daudzumā latviešu valodā tiek izdota nozaru literatūra, tas arī nosaka krājuma komplektēšanas proporcijas.

Bibliotēkas krājuma jaunieguvumus nodrošina Salaspils novada pašvaldības piešķirtie budžeta līdzekļi, privātpersonu, iestāžu un organizāciju dāvinājumi un Valsts kultūrkapitāla fonda projektu ietvaros saņemtie dāvinājumi.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2014	2015	2016
Finansējums krājuma komplektēšanai	18680	19286	18955
<i>t. sk. pašvaldības finansējums</i>	18680	19286	18955
grāmatām	13323	13849	13648
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	3248	3336	3500
periodiskajiem izdevumiem	5080	5293	4959
Finansējums krājumam uz 1 iedzīvotāju apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	0.81	0.83	0.81

Pēdējos gados **pašvaldības finansējums** būtiski nav mainījies, tas **ir pietiekošs**. Pēc MK noteikumiem noteiktais finansējums uz 1 iedz. ir 0,43 EUR. Salaspils novada bibliotēkai tas nemainīgi pārsniedz 0,80 EUR. Izvērtējot krājuma veidošanas prioritātes un periodisko izdevumu saturisko kvalitāti, ir mainīta krājuma finansējuma proporcija - periodikas iegādei samazināts, grāmatām un citiem dokumentiem – palielināts.

Februārī veikta **krājuma inventarizācija Saulkalnes filiālbibliotēkā** - krājums noskenēts vienā dienā un, pamatojoties uz pārbaudes rezultātiem, atbilstoši krājuma stāvoklim sakārtoti dati struktūrvienības SUG 3.d. un Krājuma stāvoklī BIS Alisē.

Šāda veida pārbaudes ieteicamas bibliotēkām ar samērā nelielu krājumu, jo tās ļauj ātri un kvalitatīvi konstatēt reālo krājuma stāvokli, īpaši tad, ja bibliotēkas SUG 3.d. nesaskan ar BIS Alises datiem.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2014	2015	2016
Jaunieguvumi	6537	5178	5156
Grāmatas	3608	2859	2705
Periodiskie izdevumi	2724	2221	2376
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	480	565	457
<i>t. sk. bērniem</i>	696	638	596
Izslēgtie dokumenti	5743	7146	3474
Krājuma kopskaits	81533	79563	81030
Grāmatu krājuma apgrozība	11,57	15,11	14,07
Periodisko izdevumu apgrozība	4,71	5,59	5,75

Lai gan finansējums grāmatām pieaug, to skaits tomēr nedaudz samazinās, jo pieaug grāmatu cenas.

Izslēgto dokumentu skaita samazināšanās liecina par to, ka ir beigusies pastiprinātā krājuma attīrīšana no padomju laikā izdotajām, saturā novecojušām grāmatām un liekajiem dubletiem, kuri bija radušies apvienojot Bērnu un jauniešu apkalpošanas nodaļas krājumu ar pieaugušo abonementa krājumu.

2014. un 2015.gadā salīdzinot ar 2016. gadu ir lielāks jaunieguvumu skaits, jo bija vairāk dāvinājumu.

2016.gadā krājums papildināts ar **2780 eks. jaunieguvumiem** par **20868.07 EUR**, kas sadalās:

- daiļliteratūra – 1716 eks.(62%)
- nozaru literatūra – 1064 eks. (38%)

pa dokumentu veidiem:

- grāmatas – 2705 eks. (97%),
- audiovizuālie dokumenti - 60 eks. (2,2%),
- pārējie dokumenti (spēles, notis u.c.) – 15 eks. (0,8%).

pa valodām:

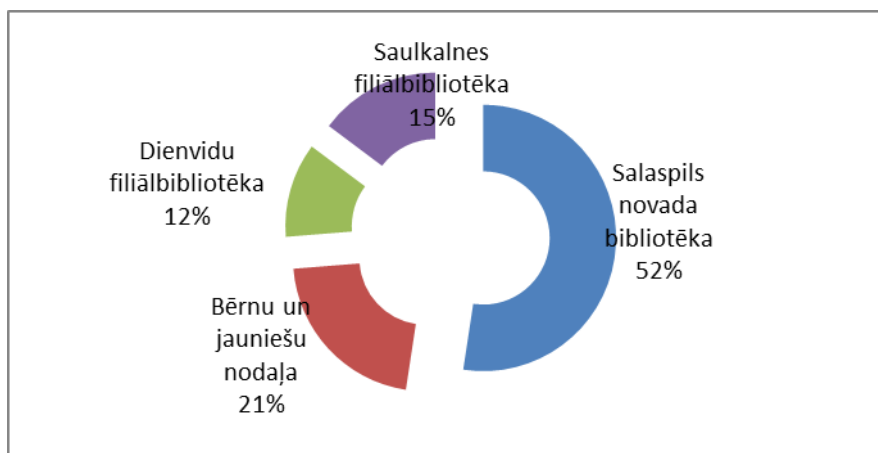
- latviešu valodā – 2148 (77%),
- krievu valodā – 569(21%),
- citās svešvalodās – 63(2%);

Galvenais finansējuma avots Salaspils novada bibliotēkas un tās struktūrvienību krājuma papildināšanai ir Salaspils novada domes finansētais **bibliotēkas budžets**, no kura **2016.gadā iepirkti 1534 eks.** grāmatu un citu informācijas nesēju **par 13996.63 EUR** (tai skaitā 28 eks. audiovizuālie par 209.77 EUR).

Salīdzinot ar 2015.gadu (13992,76 EUR) izlietoto budžeta līdzekļu palielinājums ir nebūtisks, bet iepirkto grāmatu eks. skaits ir par 4,07% lielāks kā 2015.gadā (1474 eks.).

Pašvaldības 2016.gada finansējuma sadalījums pa bibliotēkas struktūrvienībām: Salaspils novada bibliotēka – 7335.41 EUR (713 eks.),

- Bērnu un jauniešu nodaļa - 2984.51 EUR (402 eks.),
- Dienvidu filiālbibliotēka – 1606.62 EUR (179 eks.),
- Saulkalnes filiālbibliotēka – 2070.09 EUR (240 eks.).

Periodikas iegādei visām struktūrvienībām iztērēts 4959.00 EUR.

Citi krājuma komplektēšanas avoti (1246 eks. par 6871.44 EUR):

1. dāvinājumi - 980 eks. par 4061.51 EUR:

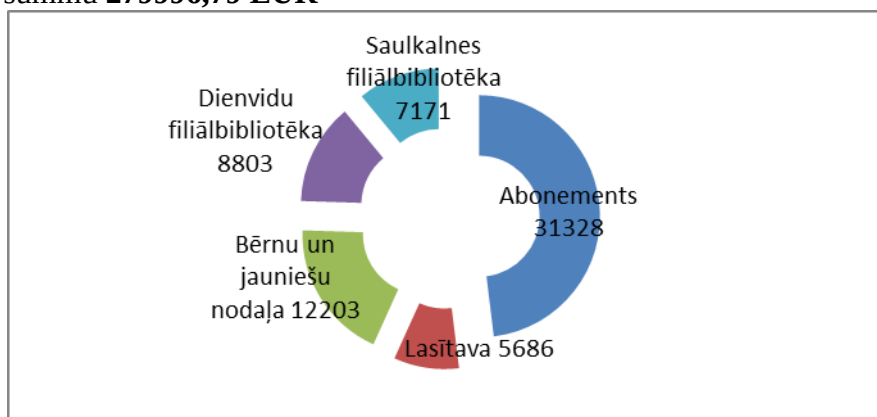
- no lasītājiem 712 eks. par summu 1783.50 EUR
- citi (iestādes, biedrības, izdevniecības, grāmatu autori u.c.) 268 eks. par summu 2278.01 EUR (t.sk. no Lauku bibliotēku atbalsta biedrības 83 eks. par summu 850.50 EUR)

2. projekta līdzekļi – 266 eks. par 2809.93 EUR:

- VKKF programmas „Bērnu žūrija” ietvaros saņemti 5 eks. par summu 30.40 EUR
- Projekta "Augstvērtīga tulkotā un nozaru literatūra bibliotēkās" ietvaros saņemti 261 eks. par summu 2779.53 EUR

Bibliotēkas krājumu var vērtēt kā stabilu, daudzpusīgu, vērtīgu, jo pašvaldības finansējums pārskata periodā uz 1 iedzīvotāju ir 0,81 EUR, bet uz 1 bibliotēkas lietotāju 3.72 EUR; dokumentu kopskaits uz 1 lietotāju ir 17.35 (ar periodiskajiem izdevumiem 21.56).

Salaspils novada bibliotēkas un tās struktūrvienību **kopējais krājums 2016.gada beigās ir 65191 eks.** par summu **279996,79 EUR**

Datubāzes

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Datubāze	2014	2015	2016
Letonika	421	415	624
News	1016	407	1010
EBSCO	290	107	185
Analītika (ierakstu skaits)	7681	8285	9155

News- 2015. gada rādītāji ir zemi, jo pievienojot saites uz pilniem tekstiem, darbinieki nepieslēdzās datubāzei ar IP adresi.

Ebsco datubāzei 2016.gadā pieaudzis gan sesiju, gan arī meklējumu skaits. Lietotājiem pastāstot un reklamējot Ebsco datubāzes iespējas - vērojama interese un vēlme darboties.

Filiālbibliotēkās visbiežāk izmanto datubāzi Letonika. **Saulkalnes filiālbibliotēkas** apmeklētāji un lietotāji tika aktīvi aicināti un iesaistīti *Gada monētas* un *letonika.lv* rīkotajā konkursā, kur atbildes uz jautājumiem bija jāmeklē virtuālajā enciklopēdijā. Bibliotēka **konkursā iekļuva 31.** vietā no 100 labākajām dalībniecēm.

6. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Salaspils novada bibliotēkas Bērnu un jauniešu apkalpošanas nodaļa (turpmāk – Bērnu nodaļa) ir Bibliotēkas struktūrvienība, kas specializējas Salaspils novada bērnu un jauniešu apkalpošanā. Bērnu nodaļas galvenie uzdevumi ir nodrošināt neierobežotu piekļuvi kvalitatīvai informācijai, veicināt lasīšanu, nodrošināt saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas, izkopt iemaņas un prasmes informācijas tehnoloģiju apguvē.

Bērnu nodaļas lasītāji lielākoties ir Salaspils Pirmsskolas izglītības iestāžu bērni, Salaspils divu vidusskolu audzēkņi, kā arī Salaspils vispārīgizglītojošo skolu pedagogi un skolēni, kas mācās Rīgas skolās.

Visās Bibliotēkas struktūrvienībās, līdz ar to arī Bērnu nodaļā, ir iespējams rezervēt un pagarināt nepieciešamos iespieddarbus.

Salaspils novada bibliotēkas bērni un jaunieši veido ievērojamu daļu (41%) no reģistrētajiem lasītājiem.

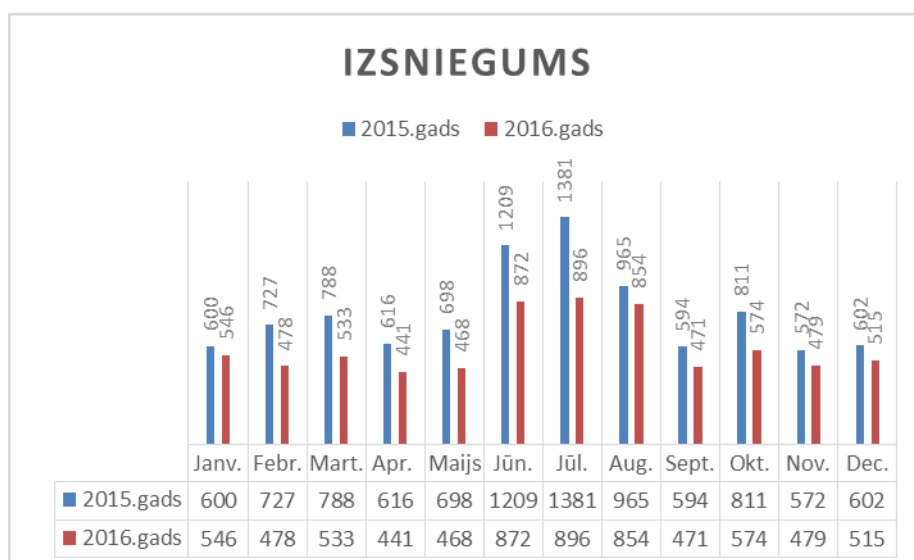
Skaitliskie rādītāji

	2014	2015	2016	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lasītāju skaits t.sk. bērni līdz 18.g.	1214	1301	1239	+7% ; -4,8%
Apmeklējums t.sk. bērni līdz 18.g.	11190	13710	11094	+22% ; -23%
Izsniegums t.sk. bērni līdz 18.g.	13968	17633	12720	+26% ; -38%
Datoru izmantošana Bērnu nodaļā	2604	2456	1697	-6% ; -45%
Lasīšanas veicināšanas pasākumi	34	41	29	+7 ; -12

Analizējot statistikas rādītājus, redzam mainīgu rādītāju dinamiku. 2016. gadā (salīdzinot ar 2015.) lasītāju skaits ir samazinājies par 4,8%, apmeklējums par 23%, izsnieguma rādītāji par 38% . Visiespaidīgākais ir datorlietotāju skaita kritums - 45%, tas ir saistīts ar to, ka arvien vairāk bērnu un jauniešu vidū nostiprinājies paradums - interneta izmantošana viedtālrunos,

2015. gada pozitīvā statistika saistāma ar vairāku valsts nozīmes projektu realizāciju, piemēram, *Raiņa un Aspazijas gadam* veltītās aktivitātes rosināja skolēnus gan vairāk lasīt, gan apmeklēt bibliotēku.

Ikdienas novērojumi liecina, ka bērni un jaunieši labprāt apmeklē bibliotēku, lai pavadītu savu brīvo laiku – spēlētu galda spēles, noskatītos DVD filmu, izmantotu sociālos tīklus un spēļu aplikācijas savos viedtālrunos.

Tomēr nākas secināt, ka bērni un jaunieši 2016. gadā bibliotēkā ņēmuši lasīt daudz mazāk, jo pēc statistikas datiem ļoti labi var redzēt, ka katrā mēnesī izsniegums ir samazinājies. Arī vasaras mēnešos, kad parasti tiek ņemtas *Ieteicamās literatūras* grāmatas, izsniegums arī ir krities.

Zināms, ka skolu bibliotēkas vairāk sākušas komplektēt jaunākās daiļliteratūras grāmatas, tāpēc bērni, kuriem ir interese lasīt, ņem grāmatas skolā, jo tā viņiem ir ērtāk.

Filiālbibliotēkās no kopējā reģistrēto lietotāju skaita aptuveni 1/3 ir bērni un jaunieši, viņu aktivitāte ir mainīgs lielums.

Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija

Sadarbojoties ar Pierīgas reģiona bibliotēkām, tiek nodrošinātas konsultācijas par darbu ar bērniem, ieteikumi un priekšlikumi krājuma sistematizēšanā pa vecuma grupām un novietojumu BIS Alise sistēmā.

Organizējot seminārus tiek iekļauti temati, kas attiecas uz darbu ar bērniem: Jaunākais fantāzijas, fantastikas un šausmu literatūrā (Bārbala Simsons); Jaunākā latviešu autoru un tulkotā literatūra bērniem un pusaudžiem: mūsdienu bērnu literatūras attīstības tendences (Aija Kalve).

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionālitate, salīdzinot iegādāto pieaugušo/jauniešu literatūras krājumu un lasītāju sastāvu

Bērnu nodaļa kārtējo krājuma komplektēšanu veic saskaņā ar Salaspils novada bibliotēkas izstrādāto Krājuma komplektēšanas un organizācijas politiku, atbilstoši bērnu un jauniešu nodaļas profilam un uzdevumiem.

Bērnu nodaļas krājums veidots tā, lai maksimāli apmierinātu šīs mērķauditorijas vajadzības. Jaunākās grāmatas tiek komplektētas vienreiz mēnesī. Īpaša uzmanība veltīta skolēnu ieteicamās literatūras sarakstos esošo iespieddarbu nodrošinājumam. Tiek uzskaitītas lasītāju pieprasītās grāmatas pēc *Atteikto pieprasījumu uzskaites burtnīcas* datiem un sagatavoti saraksti krājuma piekomplektēšanai. Krājumu papildina arī lasītāju dāvinājumi.

Lasīšanas veicināšanas programmas *Bērnu un jauniešu žūrija* kolekcija tika papildināta arī par Bibliotēkas budžeta līdzekļiem un grāmatas nodrošinātas divos eksemplāros - 50 eks. par 466,60 EUR.

Pārskata periodā krājums papildināts ar **479** iespieddarbiem, kas ir 30 % no kopējā jaunieguvumu skaita. Procentuālais sadalījums pa vecumgrupām ir: *pirmsskolas vecuma bērniem* 23 %; *jaunākā skolas vecuma bērniem* 38 %; *vidējā skolas vecuma bērniem* 14 %; *vecāko klašu skolēniem* 24 %.

2016. gadā abonēti 20 nosaukumu žurnāli bērniem un jauniešiem.

Ar mērķi efektīvāk apmierināt lasītāju vajadzības, kā arī nodrošināt fondā esošo grāmatu optimālu izmantošanu tiek turpināts darbs pie elektroniskā kataloga aprakstu pilnveidošanas – atspoguļots krājuma saturs.

Vairāk skatīt 6. sadaļā

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Uzziņu un informācijas darbs tiek sniegts katru dienu apkalpojot lasītājus. Pārskata periodā ir sniegta **51** tematiskā uzziņa, **78** konsultācijas un **111** faktu uzziņas. Lietotāji ir izrādījuši interesi par šādām tēmām: ģeogrāfija – pasaules valstis un tautas, latviešu folklorā, mitoloģijā, dzīvnieki dabā un daiļliteratūrā, māksla, rakstnieki, profesijas, Salaspils vēsture, Latvijas vēsture, ķīmija, sports u.c.

Veicot uzziņu un informācijas darbu, tiek izmantoti visi bibliotēkā pieejamie resursi- uzziņu krājums, dažādi interneta resursi un abonētās datu bāzes.

Bibliotēkas darbinieces apmāca un konsultē skolēnus vajadzīgās informācijas meklēšanā internetā, bibliotēkas e-katalogā un abonētajās datubāzēs.

Bērnu un jauniešu nodaļā lietotājiem ir pieejami datori ar interneta pieslēgumu, kā arī ir printēšanas, kopēšanas un skenēšanas iespējas. Salaspils novada bibliotēkas mājas lapā www.biblioteka.salaspils.lv ir sadaļa *Bērniem un jauniešiem*, kurā tiek publicēta informācija par pieejamajiem pakalpojumiem un aktualitātēm.

No 7. – 11. martam E – prasmju nedēļas ietvaros četrām Salaspils 1. vidusskolas un trijām 2. vidusskolas 5. klasēm (kopā 142 bērni) tika novadītas nodarbības, kurās bērni iepazīstināti ar bibliotēkas veidotajām datubāzēm un datubāzi *Letonika.lv*.

Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Pirmā iepazīšanās ar bibliotēku	Iepazīstas ar krājumā esošo grāmatu daudzveidību, bibliotēkas struktūru un tās piedāvātajiem pakalpojumiem, bibliotēkas lietošanas noteikumiem, kā arī tiek izrādītas bibliotēkas telpas	Pirmsskola, 1.kl.	6 ekskursijas 114 bērni
Vispasaules drošāka interneta diena	Informatīvi izglītojošs pasākums „ <i>Kopā par labāku internetu!</i> ”	Sākumskolas 2.kl.	3 pasākumi 76 bērni
E- prasmju nedēļa	Iepazīstināšana ar datu bāzi <i>Letonika.lv</i> un <i>elektronisko katalogu</i>	5.kl	7 nodarbības 142 bērni
Bibliotēku nedēļa	▪ Spēle “ <i>Pieci soļi</i> ”	1.-12.kl. un pieaugušie	~50 dalībnieki
Dzejas dienas	„Debesīs augstu spīd saulīte, Mēs lejā – saulītes bērni” Tikšanās ar dzejnieci M. Laukmani	Pirmsskolas bērni	50 bērni
Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa	▪ <i>Rīta stunda</i> mazākajiem lasītājiem	Sākumskolas 2.kl. Pirmsskola	4 pasākumi 135 bērni

Lasīšanas veicināšanas programmas <i>Bērnu / jauniešu žūrija</i> aktivitātes	Tikšanās notiek skolēnu brīvlaikos. Pārrunas par izlasīto, <i>prāta vētras</i> , spēles u.c. aktivitātes ▪ Noslēguma pasākums – tikšanās ar rakstnieku J. Zvirgzdiņu (marts) ▪ Ekskursija- Latvijas Nacionālā bibliotēka un Rāmkalnu sukāžu ražotne (maijs) ▪ Orientēšanās spēle Daugavas muzejā (oktobris) ▪ Tematiska tikšanās Spēļu turnīrs (<i>decembris</i>)	1.-12.kl	22 bērni 25 dalībnieki 16 bērni 8 bērni
Fotoizstāde “Bērns – grāmata – bibliotēka”	Fotografēšanās Atklāšana		30 apmeklētāji
Acones sociālā centra bērnu zīmējumu izstāde	▪ Izstāde skatāma 30.05.- 30.06.		

Pārskata pusgadā Bērnu nodaļas lasītājiem tika piedāvātas **28** literatūras un tematiskās izstādes un rīkoti **29** tematiski pasākumi.

Martā tika eksponēta Salaspils 1. vidusskolas vizuālās mākslas pulciņa dalībnieku darbu izstāde “Ūdens valstība”, savukārt jūnija mēnesī bibliotēkas apmeklētāji varēja apskatīt Acones sociālā centra bērnu zīmējumu izstādi, kura tika veltīta Starptautiskajai bērnu aizsardzības dienai.

Darbā ar bērniem un jauniešiem tiek īstenots plašs **lasīšanas veicināšanas pasākumu kopums**:

- lasīšanas veicināšanas programma *Bērnu un jauniešu žūrija*, kurā Bibliotēkas nodaļa darbojas jau no 2002. gada. Šajā lasīšanas maratonā piedalās gan Salaspils 1. vidusskolas audzēkņi, gan Salaspils bērni, kuri mācās Rīgas skolās. Šai interešu grupai tiek rīkotas tikšanās un organizēti dažādi pasākumi:

- 5. martā, Latvijas Nacionālajā bibliotēkā tika svinēti lasīšanas veicināšanas programmas *Bērnu un jauniešu žūrija 2015* lasīšanas maratona noslēguma pasākums „Lielie lasīšanas svētki”, kurus apmeklēja arī mūsu bibliotēkas labākie *Bērnu un jauniešu žūrijas* eksperti.

- 18. martā notika *Bērnu un jauniešu žūrijas* noslēguma pasākums, kurā bērniem bija iespēja tikt ar latviešu rakstnieku Juri Zvirgzdiņu.

- maija vidū čaklākie Salaspils lasīšanas veicināšanas programmas *Bērnu un jauniešu žūrija* aktīvākie dalībnieki devās ekskursijā uz Latvijas Nacionālo bibliotēku un Rāmkalnu sukāžu ražotni.

- rudenī Salaspils un Saulkalnes Bērnu un jauniešu žūrijas eksperti devās uz Daugavas muzeju, lai piedalītos orientēšanās spēlē "Dārgumu medības".

Gada noslēgumā tika noorganizēts *Spēļu turnīrs*.

- Bērnu nodaļa visu gadu piedāvā ekskursijas - „**Pirmā iepazīšanās ar bibliotēku**”, kuras aktīvi izmanto Salaspils pirmsskolas izglītības iestādes un Salaspils 1. vidusskolas 1. klases.

Pavisam ir novadītas 6 ekskursijas un bibliotēku apmeklējuši 114 bērni, kurās bērni uzzināja par krājumā esošo grāmatu daudzveidību, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, lietošanas noteikumiem, kā arī tika izrādītas bibliotēkas telpas.

- Februārī *Vispasaules drošāka interneta dienas* ietvaros Bērnu nodaļā notika informatīvi izglītojoši pasākumi „**Kopā par labāku internetu!**”, kurus apmeklēja Salaspils 1. vidusskolas otrklasnieki, kopā 76 skolēni un viņu skolotājas.

- **21. aprīlī Bibliotēku nedēļas ietvaros tika noorganizēta spēle „Pieci soļi”, kurā tika aicināti piedalīties gan lielie, gan mazie salaspilieši.** Spēlē varēja piedalīties individuāli vai arī komandā. Dalībniekiem pierēģistrējoties un iegūstot pirmo norādi bija jādodas meklēt 5 kontrolpunktus. Finišā uzvarēja tas, kurš visātrāk atrada visus kontrolpunktus. Kopumā spēlē piedalījās 1 individuālais spēlētājs un 17 komandas. Noslēgumā bibliotēkas telpās notika spēles ātrāko dalībnieku sveikšana un turpinājumā norisinājās ļoti jauka tikšanās ar dziedāšo aktieri un televīzijas šova „Izklausies redzēts” uzvarētāju Kristapu Rasimu.

- Tradicionāli septembrī tiek organizēti **Dzejas dienu pasākumi**. 2016.gadā uz tikšanos ar dzejnieci Maiju Laukmani ieradās 50 pirmsskolas izglītības iestādes bērni. Autore ar mazajiem klausītājiem kopā skaitīja dzejoļus, minēja mīklas un spēlēja vārdu spēles. Pasākumu bagātināja muzikālie priekšnesumi un dzejoliši bērnu dārza audzēkņu izpildījumā.

- Pārskata periodā tika atzīmēta ikgadējā **Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa**. Bērnu un jauniešu nodaļā tika noorganizēti četri pasākumi, kurus kopumā apmeklēja 135 bērni. *Rīta lasījumus* klausījās Salaspils 1. vidusskolas otro klašu skolēni un grupiņa no pirmsskolas izglītības iestādes “Ritenītis”. Sākumskolas skolas skolēni klausījās stāstu no zviedru rakstnieces A. Lindgrēnes grāmatas “Emīls un Īda no Lennebergas”. Pēc stāstiņa noklausīšanās sekoja bibliotekāru sagatavotie jautājumi un par pareizu atbildi katrs saņēma balviņu. Noslēdzošais pasākums bija kopā ar pirmsskolas izglītības iestādes bērniem, viņi klausījās J.Sigsgora grāmatas “Palle viens pats pasaulē” lasījumā. Mazajiem klausītājiem bija jāiejūtas Palles vietā- gan kā tramvaja, gan kā ugunsdzēsēju mašīnas vadītājiem, bet pārējie bērni bija tramvaja pasažieri un ugunsdzēsēju komandas dalībnieki. Tika arī izspēlēta spēle, kurā pēc taustes bija jāatpazīst priekšmeti un dabas veltes. Priekšā lasīšana un klausīšanās bērniem sagādā daudz patīkamu brīžu!

- Decembra sākumā bibliotēkā viesojās Salaspils 1. vidusskolas *Lasīšana pulciņa* bērni, lai iepazītos ar bibliotēkas struktūru, pakalpojumu pieejamību un lasīšanas tradīcijām.

- Aizvadītajā gadā kā viens no nozīmīgākajiem pasākumiem jāatzīmē **fotoizstādes izveide “Bērns – grāmata - bibliotēka”.**

Fotoizstādes mērķis ir pievērst uzmanību grāmatai kā nemainīgai vērtībai, popularizēt un uzsvērt bibliotēkas nozīmi, kā arī rosināt apzināties vienu no svarīgiem uzdevumiem - stiprināt lasīšanas tradīcijas gan ģimenē, gan sabiedrībā un iedvesmot lasītpriekam. Fotogrāfijās ir redzamas vairākas paaudzes, tā parādot lasīšanas tradīciju pēctecību.

Šajā fotosesijā tika uzaicināti piedalīties uzticamie un lasošie bibliotēkas lietotāji. Fotogrāfiju autore, Eva Dziļuma, izrādīja patiesu ieinteresētību un ar lielu degsmi un aizrautību iesaistījās šajā projektā. Kopumā ir tapušas 12 A3 formāta fotogrāfijas, kuras izstādītas Bērnu nodaļā. 9. decembrī notika svinīga fotoizstādes atklāšana.

Dienvidu filiālbibliotēkā 2016.gadā bērniem un jauniešiem organizēti šādi pasākumi:

- Droša interneta nedēļa no 9.-13.02, kurā notika pasākums „Drošība internetā ikvienam,” lai sniegtu informāciju par drošu darbošanos interneta vidē un sociālajos tīklos. Atkarībā no vecuma un zināšanām dalībniekiem bija iespēja izpildīt dažādas krustvārdu mīklas.
- Ziemeļvalstu nedēļa no 4.-15. novembrim, kurā tika veidota izstāde „Nākotne Ziemeļos” un organizēti vairāki pasākumi. Rīta stundas lasījumi PII “Saime” bērniem notika 4., 7. un 8. novembrī, kurā tika lasīti fragmenti no Ulfa Starka grāmatas “Diktators.” Tos apmeklēja 4 grupas, kopā 64 bērni.

- 14. novembrī notika krēslas stundas lasījums no Emmi Iterantas grāmatas “Ūdens atmiņa” pusaudžiem un pieaugušajiem, ko apmeklēja 9 cilvēki.

Saulkalnes filiālbibliotēkā 2016. gadā notikuši **15** tematiskie pasākumi:

- Nozīmīgākais notikums: nodibinājies jauno **Lasītāju klubs**, kurā dalību ņem **17** bērni un jaunieši vecumā no 8-15 gadiem. Lasītāju kluba tikšanās notiek 1x mēnesī. Lai ātri un operatīvi sazinātos ar dalībniekiem un paustu viedokļus, jaunieši izveidoja *Domu biedru grupu* **WhatsApp** mobilās lietotnes ziņnesī.
- Dzejas dienas Saulkalnē. BikiBuku radošā darbnīca kopā ar dzejnieci Inesi Zanderi un mākslinieci Ūnu Laukmani.

- Sadarbībā ar PII Daugaviņa svinēta rakstnieces Annas Brigaderes 155. jubileja. „*Nekur nav tik labi kā mājās*” Sprīdīši un visiem iemācīja locīt Laimes gulbīšus.

- **Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas** ietvaros notika *Rīta lasījums* vecākajā grupiņā „Bitītes” PII Daugaviņa, kur ciemos bija atnākušas 3 tantes no Stīana Hola grāmatas „Gārmana vasara” un *Krēslas stundas lasījums* jauniešiem bibliotēkā.
- Kopš 2002. gada filiālbibliotēka ir iesaistījies VKKF lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Programmas aktīvākie dalībnieki ir vecumā no 12-15 gadiem. Žūrijas labskanīgums ir tas, ka programmā var iesaistīties arī vecāki un vecvecāki.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Veiksmīgi tiek praktizēta sadarbība ar Salaspils pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām. Turpinās sadarbība ar Salaspils jauniešu organizāciju *Zibsnis*. Aizvadītajā gadā jaunieši tika iesaistīti spēles “Pieci soļi” realizēšanā.

Sadarbība veidojas pateicoties vienas vai otras puses iniciatīvai un entuziasmam. Ļoti svarīgi ir abpusēji just, ka visi ir ieinteresēti sadarbībā un dažādu jautājumu risināšanā.

Dienvidu filiālbibliotēkas darbības teritorijā atrodas pašvaldības PII iestāde “Saime,” ar kuru notiek sadarbība, saskaņoti sadarbības pasākumi. Atnākot uz bibliotēku, viņi tiek iepazīstināti ar tās darbu

bibliotekārajās stundās u.c. pasākumos, aicināti kopā ar vecākiem kļūt par pastāvīgiem bibliotēkas lietotājiem.

Saulkalnes filiālbibliotēka sadarbojas Salaspils novada bibliotēkas bērnu un jauniešu nodaļu un PII Daugaviņa. Saulkalnē ir atvērts arī *Sociālais centrs*, kur iespējams jauns sadarbības spektrs.

Bibliotēku darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā

Bērnu nodaļas darbinieces regulāri apmeklē profesionālās pilnveides pasākumus.

Semināri un kursi 2016. gadā:

- „Plānošana - pasākumu veiksmīgas īstenošanas priekšnosacījums”
- „Bērnu žūrija norise un inovācijas 2017”
- „Padziļinātie kursi katalogizācijā, analītikā un novadpētniecībā sistēmā ALISE”
- „Latvijas datubāzu resursi bibliotēku darbiniekiem un lietotājiem”
- Mācību seminārs „Valsts ieņēmumu dienesta e-vidē un e-pakalpojumu klāsts”
- Dr. Agatas Valčakas-Ņeviadomskas (Lodzas Universitāte) vieslekcijas par tematiem:
„Publiskās bibliotēkas bērniem Polijā: attīstības tendences”; „Pratība kā viens no galvenajiem publisko bibliotēku pakalpojumiem”
- „Bibliotēku darbs ģimenēm”
- „Jaunie mediji bērnu bibliotēkā”
- Pavasara konference bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem “Lakstīgalas vārdnīca: vērojumi un vērtējumi Latvijas un Polijas Bērnu literatūrā un grāmatu mākslā”

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Novērojumi liecina, bērniem ar katru gadu mazinās motivācija lasīt. Iemesli noteikti ir dažādi – viņiem nav laika, jo noslogoti skolās un ārpussskolas nodarbībās, tas varētu būt saistīts arī ar problēmu izglītības saturā, kurā būtu vajadzīga daudzveidīgāka, mūsdienīgāka pieeja lasīšanas mācīšanai un veicināšanai. To ietekmē arī vecāku intereses un līdzdalības trūkums. Diemžēl daļa bērnu ir nedaudz kūtri, neizlēmīgi, līdz ar to bibliotekāriem jābūt ļoti radošiem un aktīviem, lai ieinteresētu viņus apmeklēt bibliotēku.

Joprojām aktuāls jautājums ir bērnu un jauniešu uzvedības problēmas bibliotēkā.

Pēdējos gados ir strauji audzis bērnu un jauniešu skaits, kuri izmanto internetu savos viedtālruņos. Tā ir kļuvusi par aktuālu problēmu bibliotēkā - izmantojot bibliotēkas telpas laika pavadīšanai ar draugiem, viņi ir skaļi un aizmirst par uzvedības normām.

7. Novadpētniecība

Novadpētniecības darbs veikts vadoties pēc 2015. gadā izveidotās „Pierīgas novadu bibliotēku novadpētniecības koncepcijas (2015-2020),” turpinot vākt, apstrādāt, sistematizēt un darīt pieejamus materiālus par 17 Pierīgas reģiona novadiem, t.sk. Salaspili.

Pārskata perioda prioritātes:

- Salaspils novada bibliotēkas 70 gadu jubileja. Sadarbībā ar mākslinieku Normundu Zālamānu izveidota filma – video projekcija par bibliotēkas vēsturi, interesantākajiem pasākumiem, bērnu nodaļas darbu, čaklākajiem lasītājiem, bibliotēkas bijušajiem un esošajiem darbiniekiem. Par godu jubilejai, izpētīta bibliotēkas vēsture no pirmsākumiem līdz mūsdienām. Rezultātā tapis teksta materiāls, *Power Point* prezentācija un CD.
- Novadnieka Knuta Skujenieka 80 gadu jubilejas pasākums (sīkāk skat. 10. sadaļā pie pasākumiem).
- pakāpeniska Pierīgas reģiona publisko bibliotēku bibliotekāru apmācība darbā ar novadpētniecības datubāzi, regulāra darba koordinācija un ierakstu rediģēšana.

Novadpētniecības krājuma lielāko daļu sastāda, galvenokārt, dažādu preses rakstu kopijas, grāmatas, rokraksti, foto un attēlizdevumi, video un skaņu ieraksti. Nedaudz pieaudzis elektronisko publikāciju skaits dažādos interneta resursos. Izveidoti 2 bibliogrāfiskie rādītāji – bij. Daugavas muzeja direktorei D.Lasmanei un Dr.hist. M. Mintauram.

Preses **rakstu kopijas** tiek vāktas, sistematizētas un glabātas novadpētniecības mapēs tradicionālā formātā. Materiāliem, kuri netiek kopēti, vai izdrukāti papīra formātā, pievieno saiti uz elektronisko versiju, ārējā cietā diska vai norāda atrašanās vietu bibliotēkas krājumā.

Uzsākta avīzes „**Salaspils Vēstis**” **digitālo kopiju** (1996-2009) **pārveide pdf** formātā, izmantojot *ABBY FineReader* programmu, ar mērķi izveidot digitālu kolekciju ar meklēšanas iespējām tekstā. Digitālā kolekcija būs pieejama e-kioskā bibliotēkas telpās ar saiti uz ārējo cieto disku.

Pētot Salaspils novada bibliotēkas vēsturi, digitalizēts bibliotēkas vēstures albums (22 vien.), fotogrāfijas un attēli (81 vien.) jpeg formātā, aprakstītas BIS ALISE ar saiti uz digitālo kopiju uz ārējā cietā diska.

Tabula „Novada datubāzes rādītāji”

	2015	2016	Ierakstu skaita pieaugums
MARC21 ieraksti	1977	2616	+ 639
Autoritatīvie ieraksti	40	85	+ 45
Kopējais ierakstu sk. NP DB	23507	24684	+ 1177

Regulāri tiek izskatīti visi bibliotēkā pieejamie preses izdevumi un citi informācijas resursi, iespēju robežās arī tīmekļa resursi. Materiāli aptver visdažādākās ar novadpētniecību saistītas tēmas un novadnieku publikācijas. 2016. gadā novadpētniecības datubāze papildināta ar 6 jauno, radošo salaspiliešu (zinātnieku) darbu aprakstiem: **198** ieraksti.

2016. gada novadpētniecības datubāzes veidošanai pieslēdzās Olaines novada bibliotēka.

Novadpētniecības krājumu un datubāzē ietvertu informāciju vairāk **izmanto** skolēni zinātniski pētniecisko darbu veikšanai, studenti un dažādu nozaru speciālisti.

2016.gadā tika rīkota **tikšanās ar jaunajiem, radošajiem salaspiliešiem**. Katrs no viņiem uzstājās ar lekciju par kādu no savām pētniecības tēmām. Pasākumu papildināja lasījums par Salaspils novada bibliotēkas vēsturi un izstāde – veltīta jaunajiem Salaspils zinātniekiem, katram no viņiem izveidota tematiskā mape, kā arī īss, bibliogrāfisks apraksts bibliotēkas mājas lapas sadaļā ar saiti uz novadpētniecības datubāzē ievadīto darbu sarakstu.

Digitālo kolekciju veidošanai 2016.gadā iegādāta un sākta izmantot teksta atpazīšanas programma *ABBY FineReader* 12. versija.

Sadarbība novadpētniecības jomā

Spilgts sadarbības piemērs ir **ceļojošā novadpētniecības izstāde** „Mana novada pieturzīmes”, kurā atspoguļots Pierīgas reģiona 17 novadu kultūras kanons bibliotekāra skatījumā, tā dodot iespēju visiem interesentiem savdabīgā veidā ieraudzīt atšķirīgo un unikālo kā savā sētā, tā kaimiņos.

Idejas pirmsākums ir tas, ka 2015.gadā Pierīgas reģiona bibliotēku darbā uzsvars likts uz novadpētniecību. Katra bibliotēka izstrādāja savu novadpētniecības koncepciju, kā rezultātā tapa „Pierīgas novadu bibliotēku novadpētniecības koncepcija (2015.-2020.)”. Novadpētniecības zīmē Salaspils novada bibliotēka, sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, organizēja ceļojošo izstādi „Latvijas pilsētas grāmatās un digitālajās kolekcijās”, kura tika papildināta ar planšeti „Salaspils novads digitālajās kolekcijās”. Tas savukārt deva ierosmi Salaspils novada bibliotēkai (kā Reģiona galvenajai bibliotēkai) uzrunāt Pierīgas novadu bibliotēkas (39) veidot planšetes par saviem novadiem. 2016.gada februāra sākumā izstāde tapa gatava un pārskata periodā ir izstādīta LBB rīkotajā bibliotēku festivāla Ideju tirgū un vairākos Pierīgas novados.

Sadarbībā ar Siguldas novada bibliotēkām 2016.gada 5.oktobrī Siguldas novada Morē notika **Novadpētniecības seminārs**, kurā bija iespēja iepazīties ar novadpētniecības darbā paveikto Siguldas novadā, gūt jaunas idejas un apmainīties ar pieredzi.

Bibliotēkas 70 gadu jubilejas pasākumam gatavojoties, bijusi ļoti aktīva sadarbība ar bijušajiem bibliotēkas darbiniekiem – vācot materiālus un atmiņu stāstus par bibliotēkas vēsturi.

Notikusi materiālu apmaiņa ar Doles salas atbalsta fondu.

Galvenie secinājumi novadpētniecības darbā

Nodrošināt darba kvalitāti vieglāk, ja ir izstrādāti metodiskie un plānošanas dokumenti. Piemēram, pamatojoties uz dokumentā „Pierīgas novadu bibliotēku koncepcija (2015-2020)” formulētajiem ieteikumiem darbam ar Novadpētniecības datubāzi, ir panākta zināma ierakstu vienveidība Pierīgas reģiona Virtuālajā katalogā.

Jāturpina pakāpeniska Pierīgas reģiona bibliotēku iesaiste novadpētniecības datubāzes veidošanā un papildināšanā. Rīkojot novadpētniecības tēmai veltītus pasākumus (tikšanās, seminārus, konferences), mācības darbam ar novadpētniecības datubāzi un dažādām tehnoloģijām (attēlu un teksta apstrādes programmām) ir iespējams veicināt novadpētniecības darba kvalitāti, attīstību un pieejamību.

8. Projekti

Bērnu un jauniešu apkalpošanas nodaļa un Saulkalnes filiālbibliotēka piedalās VKKF kultūras programmā – *Bērnu un jauniešu žūrija 2015 – lasīšanas veicināšanas programma*.

9. Publicitāte

2016. gads aizvadīts divu nozīmīgu notikumu zīmē: Salaspils novada bibliotēkas 70 gadu jubileja un novadnieka, dzejnieka Knuta Skujenieka 80 gadu jubileja ar pasākumu ciklu visā Latvijā un Salaspilī.

Bibliotēkas darbinieku līdzatbildība pasākumu norisē un līdzdalība tajos bijusi aktīva, sākot ar pasākumu apmeklēšanu un beidzot ar medijos publicētās informācijas apkopošanu un atspoguļošanu datubāzēs.

Jau vairākus gadus Bibliotēkai ir **tradīcija** janvārī aicināt uz kopā būšanu bibliotēkas draugus, atbalstītājus, čaklākos lasītājus, bibliotēkas izvirzītos *Goda salaspiliešus* un sadarbības partnerus, lai sniegtu nelielu ieskatu par paveikto un pateiktos par sadarbību.

Bibliotēkā viesojās folkloras draugu kopa „Savieši” no Rīgas un novadniece, grāmatas „Zirga pase” autore Inese Tone, kura stāstīja par savu zinātnisko darbu pētījumā par zirgiem un to krāsām. Pasākumā skanēja tautasdziesmas, latviešu tradīciju ticējumi, norisinājās blūza vilkšana un rotaļas.

Folkloras kopa „Saviēši”

Pasākumam sekoja literārā izstāde, veltīta izcilā ārsta, zinātnieka un docētāja Paula Stradiņa 120 dzimšanas dienai.

Janvārī, atgādinot 90-to gadu sākuma vēstures notikumus, izstādīta materiālu kopa barikāžu laika atcerei. Februārī notikušas dažāda satura izstādes. Viena no tām – trimdas rakstniekam Gunaram Janovskim – 100, atspoguļojot viņa devumu latviešu literatūrā.

Apmeklētāju iecienīta bijusi gleznotājam J. Rozentālam veltītā literārā izstādē „Visupirms es esmu mākslinieks” ar plašu reprodukciju klāstu.

Bibliotēku nedēļas laikā bibliotēkā norisinājās vairāki pasākumi: **tikšanās ar** žurnālisti, grāmatu autori **Līgu Blauu**. Vakara gaitā apmeklētāji pārliecinājās, ka viņa prot izteiksmīgi, ar saistošu humoru, intonāciju daudzveidību un valodas dialekta maiņu stāstīt par dzīvē iepazītajiem cilvēkiem un sarakstītajām grāmatām. Līdz ar to šī tikšanās jebkuram pasākuma apmeklētājam ļāva tuvāk iepazīt tās aizkulises, caur kurām jāiziet rakstniekam, lai taptu aizraujošs, ar faktiem materiāliem un atziņām piepildīts leģendāras personas dzīvesstāsts. Pasākumu apmeklēja apmēram 35 interesenti.

Bibliotēku nedēļu bagātināja arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas Tautas grāmatu plaukta **ceļojošā izstāde „Īpaša grāmata īpašā vietā”** kas papildināta ar salaspiliešu dāvinājumiem: „Kā sacīt jāsaka, ne jau no maizes vien dzīvojam... lai netrūkst lasītāju”, tādu vēstījumu veltījis lasītājs Braže, uzdāvinot grāmatu „Mēnieku laiki”; latviešu valodas skolotājas I. Šteinertes ierakstītais grāmatā „Mūžības skartie”: „Novēlu mūsdienu jauniešiem mīlēt dzimteni Latviju, glabāt kā dārgumu sirdī!” Izstādes saturā - 25 planšetes un viena titullanšete ar vēstījumu par akciju „Tautas grāmatu plaukts”.

Pavasara mēneši bijuši aktīvi, gatavojoties Bibliotēkas jubilejai un Salaspils novada svētkiem. 18.maijā norisinājās **novadpētniecības starpnozaru seminārs „Jaunie, radošie salaspilieši – Latvijas zinātnei un sabiedrībai”** ar uzaicināto autoru zinātniskajiem lasījumiem. Tajā piedalījās A.Upīša memoriālā muzeja galv. speciālists Mg. philol. Arnis Koroševskis, Latvijas Valsts vēstures arhīva eksperts Dr. hist. Jānis Šiliņš, LU docents, žurnāla „Domuzīme” vēstures nodaļas redaktors Dr. hist. Mārtiņš Mintaurs, LU docente Dr. sc. comm. Aiga Grēniņa, Bc. art. Inese Tone un Salaspils novada bibliotēkas informācijas speciāliste Mg. sc. soc. Anda Priedīte.

25.maijā k/n „Rīgava” izskanēja **literāri - muzikāls sarīkojums**, veltīts **bibliotēkas jubilejai**, ar videoieskatu bibliotēkas vēsturē un mūziķa Goran Goras (Jānis Holšteins) koncertu Mūzikas un mākslas dārzā. Pasākums pulcēja ap 100 apmeklētāju, sākot ar bibliotēkas čaklākajiem lasītājiem un beidzot ar varas pārstāvjiem. Vairāk: <http://www.biblioteka.salaspils.lv/neliels-ieskats-salaspils-novada-bibliotekas-70-gadu-jubilejas-pasakuma>

Līdz maija beigām bibliotēkas lasītavā bija skatāma arī viena no vērienīgākajām un arī apmeklētākajām izstādēm „Jaunie, radošie salaspilieši – Latvijas zinātnei un sabiedrībai”

Dr. hist.M. Mintaura darbi

Maijā norisinājās arī ikgadējie **Salaspils novada svētki**, kuros bibliotēkas kolektīvs pārsteidza salaspiliešus ar atraktīvo bibliobusu, kā arī piedalījās ar radošajām darbnīcām maratona norisē Salaspils stadionā.

Improvizētais bibliobuss Salaspils ielās

Vasaras sākumā lasītāji varēja iepazīties arī ar 2 personālizstādēm: **literārā izstāde** „Pa taisnu ceļu” veltīta dzejniecei Vizmai Belševicai, atzīmējot dzejnieces 85. gadskārtu, arī rakstnieces Dagnijas Zigmontes jubileja atzīmēta ar bagātīgu literāro ražu un publikācijām par viņu.

Rudens periods bibliotēkā bijis bagāts ar dzejiskām noskaņām. **Dzejas dienās** viesojās dzejniece, dramaturģe, režisore Inga Gaile. Autore dalījās emocijās, lasīja krājumā „Migla” iekļautos un jaunākos, vēl līdz šim npublicētos dzejoļus, kas spilgti pauda autorei aso redzi un apliecināja stāstnieces talantu, rezonējot notikumiem pašmāju politikā un sabiedrībā pasaulē.

Dzejas dienas 2016

Septembrī bibliotēka piedalījās K. Skujenieka 80 gadu jubilejas pasākumā Salaspils Kultūras un Mākslas dārzā. Savukārt ar apjomīgu literāro mantojumu, tajā skaitā arī **ar** grāmatām no LNB, izstādi „Knutifikācija” (foto mākslinieki Viktorija Eksta un Paulis Jakušonoks) un **bibliotēkas sagatavoto izstādi** norisinājās **Knuta dienas pasākums** k/n „Energētiķis”. Izstāde

bija sava veida retrospekcija: gadu gaitā krātās materiālu kopas - 8 tematiskās mapes un fotogrāfiju galerija, kas atspoguļoja ne tikai Salaspils bibliotēkas un dzejnieka sadarbību, bet arī Knuta Skujenieka vietu Latvijas un pasaules kontekstā.

Dzejnieks K. Skujenieks iepazīstas ar jubilejas izstādi

Lai izstādēm nebūtu īslaicīga nozīme, abas tika eksponētas arī bibliotēkā no 28. septembra līdz 15. oktobrim, kur to varēja iepazīt visi interesenti. Liels bija arī paša dzejnieka jaunatklājums – vairākas recenzijas, raksti, fotogrāfijas tika ieraudzītas pirmo reizi.

Sadarbībā ar k/n „Enerģētiķis” novembrī bibliotēkā noritēja **Knuta Skujenieka bilingvālā dzejas krājuma „Basās zvaigznes” atvēršanas svētki**. Pasākumā piedalījās grāmatas autori K. Skujenieks, tulkotāja Olga Pētersone, izdevniecības „Pētergailis” pārstāvji, muzicēja vijolniece Karlīna Īvāne un pianiste Inese Vaļiniece. Klausītāju vidū kuplā skaitā bija Salaspils 2. v-skolas audzēkņi.

Arī otrajā pusgadā organizētas saistošas personālizstādes, saistībā ar ievērojamu cilvēku, rakstnieku un mākslinieku jubilejām. Atzīmējot dzejnieces Astrīdes Ivaskas 90 dzimšanas dienu, bibliotēkā izstādē „... atkal mājās” interesentiem bija iespēja iepazīties ar autores oriģināldarbiem un analītiskiem materiāliem par dzejnieces dzīves gaitām un daiļradi. Septembrī – literāra izstāde glezniecības vecmeistariem Ā.Skridem un J.Pauļukam -110. Oktobrī rakstnieka A.Čaka 115 jubilejai veltīta literāra izstāde. Novembrī – literatūras izstāde „Gaisma akmenī” – tēlniekam T.Zaļkalnam – 140 ar novadnieka J. Brieža sagādāto tēlniecības darba fragmentu. Gada izskaņā, popularizējot bibliotēkas krājuma klausāmās vienības, noorganizēta izstāde „Dedz sirdī svētku liesmu”, kuru veidoja nošu krājumi un CD ar Ziemassvētku melodijām.

2016. gadā bibliotēkā notikuši **7 tematiskie pasākumi, 20 tematiskās izstādes**, t. sk. 2 ceļojošās izstādes. Kopā izstādes un pasākumus apmeklējuši 567 interesenti, tajās eksponētas 545 iespieddarbu vienības, 36 planšetes, 12 tematiskās mapes, 16 CD un 5 skaņu plates.

Informācija par Bibliotēkas aktualitātēm ir pieejama Salaspils novada bibliotēkas mājaslapā www.biblioteka.salaspils.lv, Salaspils novada domes mājaslapā – www.salaspils.lv un izdevumā „Salaspils Vēstis”, kā arī laikrakstā „Rīgas Aprīņa Avīze”.

Par lielākajiem pasākumiem informācija tiek ievietota Bibliotēku portālā www.biblioteka.lv.

Tabula „Masu medijos atspoguļotā informācija”

Datums	Publikācijas vieta	Nosaukums, tēma	Raksta autors
22.01.2016.	Salaspils Vēstis Nr.2, Bibliotēkas mājaslapa	Rīgas budēļi Salaspilī brauca [par Salaspils novada bibliotēkas ikgadējo Jaungada pasākumu čaklākajiem lasītājiem, grāmatu dāvinātājiem, Goda salaspiliešiem [u.c.] : ar folkloras kopas "Savieši"(Rīga) piedalīšanos]	Ilze Zariņa
08.02.2016.	www.salaspils.lv Bibliotēkas	No novadpētniecības pūra lādes [par ceļojošo izstādi „Mana novada	Ilze Zariņa

04.03.2016.	mājaslapa Salaspils Vēstis Nr.5	pieturzīmes]	
Februāris, 2016	Bibliotēkas mājaslapa	Liec datorīnam smaidīt! [par Droša interneta dienu Salaspils novada bibliotēkā]	Teksts: L.Bula Foto: I.Siņica
16.02.2016.	Rīgas Aprīņa Avīze Nr.13	Salaspils bibliotekāri rāda savu novadu un iedvesmo kolēģus darīt to pašu [par izstādi „Mana novada pieturzīmes” par Pierīgas novadu kultūras vērtībām Salaspils novada bibliotēkā]	Ģirts Kondrāts
04.03.2016.	Salaspils Vēstis Nr.5 Bibliotēkas mājaslapa	„E-prasmju nedēļa 2016” Salaspils novada bibliotēkās [pasākumu tabula]	
Marts, 2016	Bibliotēkas mājaslapa	Aizvadīti Lielie lasīšanas svētki Gaismas pilī [par LNB lasīšanas veicināšanas programmas <i>Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija</i> 2015 noslēguma pasākums – Lielie lasīšanas svētki	
Marts, 2016	Bibliotēkas mājasl.	Bērnu un jauniešu žūrijas 2015 noslēguma pasākums [par tikšanos ar rakstnieku Juri Zvirgzdiņu]	Teksts un foto: Laura Bula
06.04.2016.	www.salaspils.lv	Notiks Bibliotēku nedēļas pasākumi	Info afiša
Aprīlis, 2016	Bibliotēkas mājaslapa	Pieci soļi līdz bibliotēkai, tikšanās ar Līgu Blauu ... [par Bibliotēku nedēļas pasākumiem Salaspils novada bibliotēkā]	I. Siņica, V.Bērziņa
13.05.2016.	www.biblioteka.lv	Salaspils novada bibliotēka aicina uz novadpētniecības starpnozaru semināru, veltītu Salaspils novada bibliotēkas 70.gadu jubilejai „Jaunie, radošie salaspilieši – Latvijas zinātnei un sabiedrībai”	Info afiša un semināra programma
31.05.2016. 03.06.2016.	www.salaspils.lv Bibliotēkas mājaslapa Salaspils Vēstis Nr.11	Gadu šūpolēs [par Salaspils novada bibliotēkas organizēto novadpētniecības starpnozaru semināru „Jaunie, radošie salaspilieši – Latvijas zinātnei un sabiedrībai” un 70. Jubilejas sarīkojumu]	Ilze Zariņa
Maijs, 2016	Bibliotēkas mājaslapa	Esam zināšanas un sauli sasmēlušies! [par bērnu un jauniešu žūrijas ekspertu izzinošo ekskursiju uz Latvijas Nacionālo bibliotēku un Rāmkalnu sukāžu ražotni]	Inita Siņica
14.06.2016.	www.salaspils.lv	Bibliotēkā apskatāma Acones bērnu zīmējumu izstāde	
16.08.2016.	www.salaspils.lv Bibliotēkas mājaslapa	Ļauj, lai dzeja pavedina, iedvesmo un māca! [par dzejas dienu programmu]	Informāciju sagatavoja bibliotekāre Ilze Zariņa

Septembris, 2016.	Bibliotēkas mājaslapa	Saulītes bērni [par tikšanos ar rakstnieci, dzejnieci Maiju Laukmani Dzejas dienu ietvaros]	Teksts: L.Ozoliņa Foto: A.Priedīte
21.09.2016.	www.salaspils.lv	Bibliotēkā būs apskatāma ceļojošā fotogrāfiju izstāde „Knutifikācija” Dzejas dienas 2016 ar Ingu Gaili	Ilze Zariņa Ilze, Zariņa
01.10.2016.	www.salaspils.lv	Salaspils novada bibliotēka piedāvā apgūt datorprasmes	Tekstu sagatavoja Ilze Zariņa
07.10.2016.	Salaspils Vēstis Nr.19 Bibliotēkas mājasl.	Dzejas dienas 2016 ar Ingu Gaili [par tikšanos Salaspils novada bibliotēkā ar dzejnieci Ingu Gaili]	Ilze Zariņa
21.10.2016.	Salaspils Vēstis Nr.20	Dzejniece Inese Zandere viesojas „Daugaviņā”	Everita Putniņa, PII „Daugaviņa” mūzikas skolotāja
28.10.2016. 04.11.2016.	www.salaspils.lv Salaspils Vēstis Nr.21	Meklē informāciju gudri [par Salaspils novada bibliotēkas datubāzēm, bezmaksas individuālajām konsultācijām, grupu apmācībām un informācijas meklēšanas iespējām]	Ilze Zariņa
Novembris, 2016	Bibliotēkas mājaslapa	Lasījumi Nākotnei Saulkalnē [par Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas lasījumiem Saulkalnes filiālbibliotēkā]	Teksts, foto: Kristīne Vilsone
24.11.2016. 02.12.2016.	www.salaspils.lv Salaspils Vēstis Nr.23., Bibliotēkas mājasl.	Grāmatu priekšā lasīšana sagādā prieku [par Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas lasījumiem Salaspils novada bibliotēkā un filiālbibliotēkās]	I.Siņica, K.Vilsone, D.Mosāne,
28.11.2016. 02.12.2016.	www.salaspils.lv Salaspils Vēstis Nr.23	Knuts Skujenieks, Olga Pētersone, „Basās zvaigznes” [par dzejnieka K. Skujenieka dzejas izlases bilingvālā izdevuma atvēršanas svētkiem Salaspils novada bibliotēkā]	k/n „Enerģētikiš” kultūras pasākumu organizatore Jana Kolbina
14.12.2016.	www.biblioteka.lv Bibliotēkas mājaslapa	Salaspils novada bibliotēkā atklāta fotoizstāde “Bērns – grāmata - bibliotēka”	I. Siņica
15.12.2016. Decembris, 2016	www.salaspils.lv Bibliotēkas mājaslapa, Olaines Domes Vēstis Nr.11, www.olaine.lv	Pierīgas bibliotekāri pulcējas Olainē Pierīgas bibliotekāri tiekas Olainē [par gada noslēguma pasākumu Pierīgas reģiona bibliotekāriem]	Mārīte Rūja, Olaines novada pašvaldības Sabiedrisko attiecību speciāliste

10. Sadarbības tīkla raksturojums

Ikdienā sadarbība notiek ar Daugavas muzeju, Salaspils vidusskolām, pirmsskolas izglītības iestādēm, kultūras namiem un citām Latvijas bibliotēkām.

Veiksmīga sadarbība metodiskā un konsultatīvā darba jautājumos izveidojusies ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, LR Kultūras ministriju, Latvijas Bibliotēku Biedrību, SIA Tieto Latvia, Kultūras informācijas sistēmu centrs u.c.

Atsaucoties uz citu institūciju - Latvijas Interneta asociācija, Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija, Latvijas Bibliotekāru biedrība, UNESCO Latvijas Nacionālā komisija u.c. aicinājumiem - Salaspils novada bibliotēka iesaistās Latvijas mēroga pasākumos, tādus kā „Drošs internets”, „e- prasmju nedēļa”, „Latvijas bibliotēku nedēļa”, „Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa” u.c. Bibliotēka aktīvi līdzdarbojas Salaspils kultūrpolitikas veidošanā, piedāvājot bezmaksas pasākumus un aktivitātes plašam apmeklētāju lokam.

Bibliotēkas direktore D.Orbidāne ir Latvijas bibliotekāru biedrības valdes locekle, līdz 2016.gada decembrim darbojas Latvijas Bibliotēku padomē un jau vairākus gadus - Salaspils novada domes Kultūras projektu komisijā.

11. Metodiskais un konsultatīvais darbs

2016.gadā visi (16) Pierīgas novadi noslēguši sadarbības līgumus ar Salaspils novada domi par Salaspils novada bibliotēkas kā reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu un finansēšanu. Aizvadītā gada **galvenie uzdevumi** metodiskajā darbā:

- gatavošanās Pierīgas reģiona novadu bibliotēku atkārtotai akreditācijai;
- bibliotekāru kvalifikācijas paaugstināšana – apmācības, mācību semināri, konsultācijas, pieredzes braucieni u.c.
- konsultācijas par bibliotēkas krājuma inventarizāciju.

Lai sagatavotu Pierīgas reģiona publiskās bibliotēkas atkārtotai akreditācijai un veicinātu to tālāku attīstību:

1. **veikta bibliotēku apmeklēšana un darba pamatprocesu vērtēšana** (D.Orbidāne, E.Gleizde, A.Ūberga, I.Vilcāne):

- bibliotēkas normatīvie dokumenti;
- krājums, tā izvietojuma funkcionalitāte;
- darbs BIS Alise – WebPac, lasītāju datubāze u.c.;
- novadpētniecības darbs,
- informatīvi bibliogrāfiskais darbs;
- darbs ar bērniem un jauniešiem – literatūras nodrošinājums, izdevumu novietojums plauktā un tā atbilstība eksemplāru ziņām BIS Alise-i, lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšana;
- bibliotēkas atpazīstamība sabiedrībā. Publicitāte;
- profesionālā pilnveide, kvalifikācijas paaugstināšana.

2. **sniegta metodiskā un konsultatīvā palīdzība** reģiona bibliotekāriem par:

- bibliotekārā darba procesiem (krājuma attīrīšana, norakstīšana un inventarizācija);
- darbs BIS Alise-i, elektroniskā kopkataloga kvalitātes nodrošināšana;
- bibliotēkas darbību reglamentējošo dokumentu sakārtošana;
- telpu iekārtošanu, krājuma izvietojumu un noformēšanu u.c.

2016.gada 7.aprīlī, 19.maijā, 2., 6., 15., 29.jūnijā, 9., 23.augustā, 26.oktobrī, 1. un 15.novembrī apmeklētas 17 novadu (t.sk. Salaspils novada bibliotēkas abas filiālbibliotēkas) 43 bibliotēkas (t.sk. Mārupes vidusskolas bibliotēku, Baldones vidusskolas bibliotēku un Zaķumuižas pamatskolas bibliotēku).

Īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi:

Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs Salaspils novada bibliotēka	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalīb. skaits	Stundu skaits
3.02.2016.	Salaspils novada bibliotēka		BIS Alise SBA modulis. Darbs WebPac un datubāzēs. Jaunākais fantāzijas, fantastikas un šausmu literatūrā	66	4
16.03.2016.	Kultūras ministrija	sadarbībā ar Kultūras ministriju	Pašvaldību publisko bibliotēku akreditācijas aktualitātes. Bēgļi un bibliotekārie pakalpojumi. Pelču pagasta bibliotēkas pieredze. Pierīgas bibliotēku vides un pakalpojumu pieejamība – pētījums maģistra darbam. Pārskats par 2015.gadu	44	4,5
13.04.2016.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku	Mācības vai apmācības – LNB Kompetenču attīstības centra piedāvājums bibliotēkām. Mediju pratība bibliotekāru darbā. Pašvaldību periodisko izdevumu elektronisko versiju iesniegšana: kā tas notiek. Kā izdzīvot bibliotēkām XXI gadsimtā: ieskats profesionālās literatūras jaunumos. Izstāžu veidošana: LNB pieredze un ieteikumi	35	5
18.05.2016.	Salaspils novada bibliotēka		Novadpētniecības starpnozaru seminārs „Jaunie, radošie salaspilieši – Latvijas zinātnei un sabiedrībai”	58	6
5.10.2016.	Mores pagasts	sadarbībā Siguldas novada bibliotēku un Mores pagasta bibliotēku	Sadarbībā ar Siguldas novada bibliotēku un Siguldas novada Mores pagasta bibliotēku organizēts novadpētniecības seminārs Mores pagastā	49	6
26.-27. 08.2016.	Liepājas novads	sadarbībā ar Liepājas CZB	Profesionālas pieredzes apmaiņas braucienu uz Liepājas novadu, <i>skat. Pielikumu Nr.1</i>	40	9
9.11.2016.	ES māja		VID aktualitātes: gada ienākuma deklarācija un VID e-pakalpojumi. Literatūras garša:	30	5

			jaunākais latviski izdoto grāmatu apskats. Jaunākā latviešu autoru un tulkotā literatūra bērniem un pusaudžiem: mūsdienu bērnu literatūras attīstības tendences		
7.12.2016.	Olaines novads	sadarbībā ar Olaines bibliotēku	Gada noslēguma pasākums <i>skat. Pielikumu Nr.2</i>	80	5

Citas metodiskā darba aktivitātes

- Pārskatu gatavošana par bibliotēku darbu un ziņojumu sūtīšana pašvaldību vadītājiem.
- Statistiskas ziņas un rakstiskās gada atskaites apkopošana par Pierīgas reģiona publiskajām bibliotēkām.
- Sistematizēti un analizēti Salaspils novada bibliotēkas struktūrvienību darba plāni.
- Iesaistīšanās LNB izveidotajā Bibliotēku statistikas pilnveides darba grupā.
- Informācijas, darbības koordinācija un līdzdalība dažādos konkursos un pasākumos.
- Vadītas prakses:
 - LU Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas bakaura NLN studiju programmas Informācijas resursu pārvaldība 2.kursa studentei;
 - 3 Latvijas Kultūras koledžas studentiem.
- Informācijas koordinēšana un citu institūciju pieprasīto datu apkopošana.
- Pierīgas reģiona publisko bibliotēku un skolu bibliotēku darbinieki regulāri informēti par jaunākajiem metodiskajiem materiāliem un aktuālāko informāciju nozarē.

Izglītības iestādēm un to **bibliotēkām** tiek sniegtas konsultācijas un metodiskā palīdzība pārsvarā šādos jautājumos - BIS Skolu Alise - katalogizācija, cirkulācija, MARC 21 apraksta lauki, komplektēšana, kā arī par krājuma inventarizāciju. 2016.gadā 16 Pierīgas skolu bibliotēkām tika nodrošināts veiksmīgs darbs BIS Skolu Alise.

Visciešākā **sadarbība** BIS Alise darba jautājumos izveidojusies ar SIA Tieto Latvia speciālistiem, neskaidrību gadījumā tiek izmantots JIRA pieteikumu reģistrs. SIA Tieto Latvia ir viena no regulārākiem sadarbības partneriem bibliotēku sistēmas pilnveides darbā.

Veiksmīga sadarbība metodiskā un konsultatīvā darba jautājumos izveidojusies ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, LR Kultūras ministriju, Latvijas Bibliotēku Biedrību, SIA Tieto Latvia, Kultūras informācijas sistēmu centrs u.c. iestādēm

Neatņemama **metodiskā darba** sastāvdaļa ir konsultācijas par bibliotēkārā darba jautājumiem, tās regulāri nodrošina un risina dažādas problēmas Salaspils novada bibliotēkas vadošie speciālisti. Konkrētu darba jautājumu risināšana notiek ar attiecīgo speciālistu – sistēmas administratoru, Datu apstrādes, Abonementa, Lasītavas un Bērnu un jauniešu apkalpošanas nodaļas darbiniekiem. 2016.gadā visvairāk jautājumu saņemts par datu uzskaiti BIS Alise, bibliotēkas akreditāciju un nepieciešamās dokumentācijas sagatavošanu, statistikas atskaitēm un gada pārskatiem u.c.

Veicot metodisko darbu būtisks palīgs būtu bibliotēkārā darba vadlīnijas vai metodiskais materiāls.

Izmantojot Salaspils novada bibliotēkas struktūrvienību vadītāju atskaites, pārskatu sagatavoja Salaspils novada bibliotēkas direktore Daiga Orbidāne